

Beslutsunderlag – Ny förskola i Fjugesta

Bakgrund

Antalet barn i förskoleålder ökar stadigt i Lekebergs kommun. Enligt prognosen fram till 2030 sker en ökning med ca 80 barn. Ökningen sker främst i Fjugesta och Lanna/Hidinge. Med en ny och större förskola i Fjugesta skulle man dels möta upp behovet av fler förskoleplatser i Fjugesta men också effektivisera kostnaderna och förbättra arbetsmiljön genom att lägga ner Fjugestas små förskolor och flytta verksamheterna till en större förskola.

I Fjugesta har vi tre små förskolor med en eller två avdelningar; Gunghästen har en avdelning och Skattkistan och Tulpanen har två avdelningar. I samma paviljong som förskolan Gunghästen finns även en avdelning för pedagogisk omsorg. Dessa små förskolor är kostsamma i drift och några är väldigt slitna och mindre väl anpassade för förskoleverksamhet.

Små förskolor

Det finns fördelar och nackdelar med små förskolor men den generella uppfattningen är att nackdelarna överväger, sett ur ett ekonomiskt och organisatoriskt perspektiv. En liten enhet blir sårbar och dyr i drift när personal är frånvarande. Då måste man nästan alltid sätta in vikarier i stället för att man hjälps åt mellan flera avdelningar. Flera små enheter betyder fler inköp av material. På en förskola med fyra eller fler avdelningar kan man exempelvis använda samma skrivare/kopiator, möbler till personalrummet, återvinningstationer mm. Beställningar blir kostsamt när alla små enheter beställer till sig själva så det blir en besparing när man bara behöver beställa till en enhet. Flera mindre enheter innebär också fler resor och förflyttningar för rektor, vilket tar tid i anspråk. Licenser och tillsyn från miljöförvaltning och brandmyndigheten skulle bli billigare till en större enhet i stället för till flera små. Öppettider mellan kl. 6.00- 18.00 på flera små enheter innebär att det går åt många personal som ska öppna och stänga. På en större enhet kan man slå ihop avdelningar morgon och kväll och på så vis hjälpas åt med öppning och stängning, vilket blir mer resurseffektivt.

På en liten förskola ges det färre möjligheter att skapa mindre grupperingar av barn med liknande intressen. Det är också svårare att placera barn på en mindre enhet utifrån barns olika behov. Att organisera planerings- och reflektionstid för förskollärarna, som är en viktig del av verksamheten för kunna göra en bra och stimulerande undervisning för barnen, är mer komplicerat på en liten förskola.

Förskolan Skattkistan

Skattkistans lokaler och gård är inte anpassade för förskola. Lokalerna var från början ett LSS-boende. Inomhus är det väldigt dålig ventilation och varmt och därför behöver det oftast vara ett fönster eller en dörr öppen men då blir det å andra sidan kalldrag i lokalen. Det är svårt att ha en överblick över barnen när de leker inomhus och ute på gården eftersom det är många små utrymmen som barnens vistas i. Skattkistan har dessutom en dålig måltidsmiljö på grund av att den ena avdelningen ligger angränsande till en hall.

Mottagningskök

På små förskolor är det mottagningskök. Maten lagas i ett storkök och transporteras till förskolan. Det är resurskrävande med mottagningskök då det är svårt att klara arbetsuppgifterna på 50 % tjänster. Finns det inte vikarier att tillgå när måltidsbidraget är frånvarande måste pedagoger gå in i och arbeta i köket, vilket stör den pedagogiska verksamheten. Transporterna innebär också en merkostnad. Maten transporteras i värmeskåp och det föreligger risk för olycka. En risk är också att barnen kan bränna sig på varma bläck när de är i samma utrymmen. Barnen får inte uppleva dofter av mat på samma sätt som när maten lagas på plats. Även svårarbetat för medarbetare när det är trånga utrymmen att arbeta i. Kostsamt att utrusta alla små förskolor med inventarier och utrustning. Ett exempel är Tulpanens förskola som kostade ca 80 000kr att starta igång.

En ny förskola med 4 eller 6 avdelningar

Fjugesta utökades med två avdelningar i en tillfällig paviljong på Tulpanens skolgård i mars 2020. Det är dyrt att hyra paviljonger och det har från början stått klart att paviljongen är en tillfällig lösning i avvaktan på en nybyggd förskola. Gunghästens lokaler är kraftigt nerslitna och "sjunger på sista versen" så ur ett arbetsmiljöperspektiv måste vi även gå ur den lokalen. Dessa två förskolor utgör tre avdelningar. Den fjärde avdelningen blir den utökning av antal platser som Fjugesta behöver för att kunna erbjuda alla barn en placering. Om vi även går ur Skattkistan, vilket motiveras av de brister som redovisats, så skulle det innebära ett behov av en ny förskola med sex avdelningar.

Pedagogisk omsorg

När Gunghästen-paviljongen avvecklas behövs det en ny lokal för den pedagogiska omsorgen. Följande alternativ skulle kunna vara en lösning:

- Tegelbyggnaden på Tulpanens skola (tidigare förskola)
- Skattkistan (tillfällig lösning tills kontraktet löper ut 2023-11-01)
- Bedriva pedagogisk omsorg i hemmet

Förvaltningen har i uppdrag att undersöka alternativen.

Städning

I en nybyggd förskola kan det från början planeras för bättre utrymmen till lokalvården. En större städskrubb med utrymme för mopptvättmaskin och städmaskin ger en bättre arbetsmiljö och förutsättningar för effektivare städning. I projekteringen av en ny förskola kan man även påverka valet av golv så att det blir rätt materiel för de olika utrymmena, vilket leder till lättare städning och en bättre arbetsmiljö.

Det är oftast en mer genomtänkt planlösning vid nybyggen som gör att det blir enklare för lokalvården. Att ha en matsal till exempel, dit barnen går för att äta lunch, leder till mindre tidskrävande städning eftersom det endast blir matrester i ett rum. Man sparar på miljön genom att åka till en förskola och städa istället för till tre. Det blir mindre kostnader för sophämtning med en förskola istället för tre. Det blir inte lika sårbart vid hög frånvaro om man bara har en större förskola att städa.

Tillagningskök

Inflytt av nya medborgare ger i längden effekten att skolköken blir för små för antalet portioner som ska tillagas både till skola och förskola. När man projekterar för en ny förskola behöver man tänka långsiktigt och ekonomiskt. Måltidenheten berörs av alla verksamheter som bedrivs i kommunen och köket är en viktig pusselbit i det. När det gäller en ny förskola förordar måltidenheten att det byggs ett tillagningskök.

Fördelarna med ett tillagningskök är många. Laga mat på plats ser trevligare ut, barnen känner lukten av matlagning, blir nyfikna och intresserade. Köket kan därmed användas i ett pedagogiskt lärande.

Det är mindre sårbart när medarbetare har en högre sysselsättningsgrad, vilket de kan ha på en större förskola med ett tillagningskök. Det avlastar också tillagningsköken på skolorna nu när elevantalet växer och portioner som ska tillagas utökas. Allt eftersom antalet barn och elever blir fler så ökar arbetsbelastningen på skolköken. Ett tillagningskök på en ny förskola skulle kunna avlasta och laga mat till andra förskolor som har mottagningskök.

Hyreskonsekvens

Hyreskontraktet för Skattkistan gäller fram till och med 2023-11-01. En kostnad som förvaltningen måste bära kontraktstiden ut.

Kalkyl 4 avdelningar

KALKYLFÖRSLAG 2020-05-06 NY FÖRSKOLA I FJUGESTA - 4 AVDELNINGAR	HELÅR DRIFTBUDGET	INVESTERINGS UTGIFT
Årshyra ny förskola 4 avd	2 167 tkr	
Personal 3,2 årsarbetare per avdelning - En avdelning luft	4 424 tkr	
Lokalvård	182 tkr	
Kockar	450 tkr	
Vaktmästeri	50 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	51 tkr	
<i>Kapitalkostnad avseende inventarier</i>		
Köksutrustning, tallrikar, kastruller etc. inklusive befintlig utrustning (10 år)	50 tkr	400 tkr
Inventarier, utemiljö m.m. (10 år)	50 tkr	400 tkr
IT utrustningen (7 år) - Kabeldragning medräknad. Ej medräknad i årshyran	60 tkr	380 tkr
	7 484 tkr	
Avgår från nuvarande budget 2020		
Gunghästen		
Personal 3,0 åa	-1 519 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	-17 tkr	
Kökspersonal via måltidsverksamheten	-200 tkr	
Lokalkostnad	-105 tkr	
Lokalvård	-61 tkr	
Vaktmästeri inklusive yttre skötsel	-23 tkr	
Tulpanen		
Personal 3,65 åa	-1 735 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	-34 tkr	
Kökspersonal via måltidsverksamheten	-200 tkr	
Lokalkostnad	-1 200 tkr	
Lokalvård	-121 tkr	
Vaktmästeri inklusive yttre skötsel	-23 tkr	
NETTO	2 247 tkr	1 180 tkr
Skattkistan kvar	501 tkr	
	2 748 tkr	<i>Totalt ny förskola 4avd + Skattkistan</i>

Kalkyl 6 avdelningar

NY FÖRSKOLA I FJUGESTA - NETTO FÖR 6 AVDELNINGAR	Ny Kostnad	INVESTERINGS UTGIFT
Årshyra ny förskola 6 avd	2 936 tkr	
Personal 3,2 årsarbetare per avdelning - En avdelning luft	7 374 tkr	
Lokalvård	303 tkr	
Vaktmästeri inklusive yttre skötsel	70 tkr	
Kockar	665 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	85 tkr	
<i>Kapitalkostnad avseende inventarier</i>		
Köksutrustning, tallrikar, kastruller etc. inklusive befintlig utrustning (10 år)	70 tkr	600 tkr
Inventarier, utemiljö m.m. (10 år)	70 tkr	600 tkr
IT utrustningen (7 år) - Inkl. kabeldragning och grävning	80 tkr	480 tkr
SUMMA	11 653 tkr	
Avgår från nuvarande budget 2020		
Gunghästen		
Personal 3,0 åa	-1 519 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	-17 tkr	
Kökspersonal via måltidsverksamheten	-200 tkr	
Lokalkostnad	-105 tkr	
Lokalvård	-61 tkr	
Vaktmästeri inklusive yttre skötsel	-23 tkr	
Tulpanen		
Personal 3,65 åa	-1 735 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	-34 tkr	
Kökspersonal via måltidsverksamheten	-200 tkr	
Lokalkostnad	-1 200 tkr	
Lokalvård	-121 tkr	
Vaktmästeri inklusive yttre skötsel	-23 tkr	
Skattkistan		
Personal 6,0 åa	-3 059 tkr	
Pedagogiskt och förbrukningsmaterial samt övrigt	-34 tkr	
Kökspersonal via måltidsverksamheten	-200 tkr	
Lokalkostnad	-501 tkr	
Lokalvård	-121 tkr	
El	-19 tkr	
Vaktmästeri inklusive yttre skötsel	-23 tkr	
NETTO	2 458 tkr	1 680 tkr
Hyra kvarstår till 2023-11-01	501 tkr	
Lokalvård, el och vaktmästeri till 2023-11-01	163 tkr	
NETTO t.o.m. 2023-11-01	3 122 tkr	